

JUSTIN CRONIN

A RÉVÉSZ

PROLÓGUS

Hajnalhasadáskor surran ki a házból. A levegő friss és hűvös; madarak dalolnak a fák között. Körülveszi a tenger döreje, a világ óriási metronómja, ütemesen ver a sápadó csillagok bársony égboltja alatt. Halvány hálóingében átvág a kerten. Léptei nem tétovák, inkább komótosan, szinte kedvtelve sétál. Tisztára, mint egy kísértet: magányos alak úszik a virágágyak, bugyogó szökőkutak és pengeélesre nyírt sövények között. A ház sötétén tornyosul mögötte, akár egy monolit, ám a tengerre néző ablakok hamarosan megtelnek fénnel.

Nem könnyű hátat fordítani egy életnek, egy otthonnak. A részletek mélyre vésett barázdák agyában – illatok, hangok, asszociációk, ritmusok. A nyikorgó padlódeszkák az emeleti előtérben. A bejáratnál köszöntő, ismerős szagok a nap végén. A villanykapcsoló, amelyre önkéntelenül talál rá keze a sötét szobákban. Bekötött szemmel is könnyen eligazodna a bútorok között. Húsz év. Boldogan vállalna még húszat, ha megtehetné.

Vacsora után közölte a hírt Malcolmmal. Pompás fogások voltak, a férfi kedvencei: roston sült bárányborda, sajtos rizottó, olajjal grillezett spárga, remek bor. Kávé és desszertnek diókrémes tallérok. Úgy döntöttek, odakint esznek; csodás volt az este. Az asztalon virágkarnevál,

a tenger morajlik, arcuk gyertyafényben úszik. Nem fogod tudni, amikor megtörténik, mondta a férfinak. Egyszerűen csak távozom. Tehetetlenül figyelte, ahogy férje a csapást fogadja, tenyerébe temetve arcát. *Ilyen hamar? Nem várhat?* Gyere, bújjunk az ágyba, parancsolt rá – a teste majd elmondja, amire nem talált szavakat –, utána szorosán ölelte a zokogó férfit. Teltek az órák a sötétben. Végül Malcolmot elnyelte a bánat fáradalma. Álomba merült a karjaiban.

Ég áldjon kert, gondolta, ég áldjon ház. Ég veletek madárkák, fák és hosszú, komótos napok, és ha már itt tartok, ég áldjon minden hazugságot, amelyre rákényszerültem.

Napról napra öregebb. Mögötte volt már minden, amivel egy nő védekezhet. Az arckrémek és testápolók. A többórás testmozgás és a pontosan betartott étrend. Az apró, diszkrét műtétek, amelyek még Malcolmnak sem szúrtak szemet. Minden módszert bevetett, hogy lassítsa az éveket, de kisebb szóközteljött a vég. Úgy döntött, megvárja az első elejtett megjegyzést; és tessék, egy nap lecsapott a semmiből.

– Törődsz te magaddal, Cynthia?

Egy teniszjátzsma közben történt: a szokásos keddi gárda, tucatnyi nő, egyikük se kutyautó; utána jeges tea és saláta, amelyből mindenki csak csipeget, akkor is, ha farkaséhes. Nem játszott jól. Mi tagadás, pocsekul játszott. A térde lomha volt és hasogatott; a Nap tűzött rá, kiszipolyozva az erejét. Minden tagjában ott érezte a könnyörtelenül masírozó időt, amely a körben ülő testekben és arcokon még csak kegyesen ballagott.

És ott volt a kérdés. Barátnője válaszra várt. Lauralai Swamnak hívták. Hatvan körül járt, de harmincnek sem látszott: feszes bőr, karsú végtagok és jógával kidolgozott izmok, mázsás hajkorona. Még a kezei is csodásan mutattak. Vajon a kérdés őszinte aggodalmat takart, vagy ártó szándékot? Cynthia tudta, hogy küszöbön áll ez a nap, mégis villámcsapásként érte, és nem volt rá kész válasza. Kapkodva lapozott agyában, eltelt pár másodperc, mire rátalált a megoldásra. Egy poénra volt szüksége.

– Hidd el, ha Malcolm lenne a férjed, te is lestrapálnak tünnél. Neki aztán nem lehet nemet mondani.

Felnevetett, és remélte, Lauralai is csatlakozik; egy vészjósló pillanat múlva meg is tette. A többiek is felkacagtak, majd megindult a traccsparti a férjekről, egymásra licitáltak az asztali anekdotáikkal, összemérték őket volt szeretőikkel, exférjeikkel. Ki csinálta jobban, ki volt figyelmesebb az ágyban. Ki hagyta a szottyos tréninggyatyáját a fürdőszobapadlón. Ki nyomta közepén a fogkrémes tubust.

Mindent összevetve kellemes, napsütéses délután volt, a négy nő vídáman csacsogott, ahogy az szokásuk. De Cynthia úgy érezte, valamit lenyomtak a torkán. *Törődsz te magaddal?* Nem is akármit: egy zsillettpengét.

Ég veletek, mindennel és mindenkivel, akiktől ezt az életféleséget kaptam.

Nem is a partik és koncertek fognak hiányozni; nem a prima cipők és a bőrből varrott luxusbőröndök; nem az éjbe nyúló vacsorák a csodás ételekkel, remek borokkal és sziporkázó társalgásokkal – egyik sem ezek közül. Egyedül a fiúért fog fájni a szíve. Két napra gondolt majd: egyre az elején és egyre a végén. Az első az a nap, amelyen megérkezett hozzá. Cynthia nem számított érzelmekre: gyámságba fogadni egy gyereket megszokott dolognak számított a magafajta nőktől. Ebben a tekintetben a fiú sem volt más, csupán egy dekoráció, mint az a kanapé a nappaliban vagy az akvarellek a falon.

Nabát, lett egy gyámfiad!, mondják majd az emberek. Biztosan izgalmas lehet! Természetesen megnézték előtte fényképen. Senki nem választ vaktában. Mégis megváltozott valami, amint Cynthia megpillantotta őt, ahogy ott áll a komp korlátjánál. A fiú nagyobb volt, mint hitte, legalább 180 centiméter, magasságát csak fokozta jellegtelen, aligha méretre szabott öltözéke, félúton holmi pizsama és egy kórházi munkaruha között. Az összes ór kifejezéstelen tekintettel meredt előre a korlát mögül, egyedül a fiú nézelődött: szemügyre vette a tömeget, a város épületeit, sőt még az égboltot is, kissé hátrahajtván fejét, hogy arcán érezze a Nap melegét. Cynthia-nak nyomban szemet szúrt sebtében levágott haja. Mintha egy vaknak nyomtak volna ollót a kezébe. Máris megvolt az első dolga: rendbe kell hozni a fiú haját.

– Szerinted ő az? – kérdezte a férje, majd amikor nem kapott választ, a gyámügy képviselőjéhez fordult, aki elkísérte őket a komphoz.
– Az ott a fiunk?

Cynthia agyáig csak foszlányokban jutott el a beszélgetés. Malcolm hangja; a tömeg lármája; a Nap, a tenger és az égbolt: minden eltompult a fiú váratlan, eleven valóságának fénye mellett. Kérdések szöktek az agyába. Milyen ételeket enne, milyen ruhákat hordana? Milyen zenét hallgat, milyen könyveket olvas legszívesebben? És honnan a hirtelen vágy, hogy megtudja róla mindezt? Csupán némi papírmunkának köszönheti, hogy itt lehet. Mégis mitől fogta el ez az elsöprő, gyengéd rajongás egy ilyen futószalaglányért? A komp befejezte a kikötést; a gyámoltak felsorakoztak a pallóhid végén. A befogadók seregét egy kötélkordon választotta el tőlük. A fiú – az ő fia – a sor elején állt. (Az „ő” fia? Tényleg ilyen gyorsan ment?) Előrszegezte tekintetét, mialatt lesétált a mólóra, kimért léptekkel, a korlátba kapaszkodva. Mintha csak egy úrhajóról sétált volna bele egy idegen világba, olyan céltudatos volt minden mozdulata. A palló végén egy írotáblát tartó, sötét öltönyös férfi fogadta, mellette egy laborköpenyes nő feszített, kezében egy leolvasóval. Az öltönyös egy szót sem szólt a fiúhoz; egyszerűen feltúrta a ruhát a karján és szorosan fogta, amíg társa – valami orvos – bedugta a vezetékeket a fiú szondájának kimenetébe. Rövid szünet következett, amíg átnézte az adatokat; várakozó csend telepedett a tömegre. Végül a nő felnézett és az embersereg felé kiáltott.

– Kérem a gyámokat, lépjenek előre!

Az ügynök megnyitotta a kötélkordont, utat nyitva Cynthia és Malcolm előtt: elindultak, és a fiú követte példájukat. Félúton a palló és a tömeg között találtak, a senkiföldjén. A fiú szólalt meg elsőnek.

– Üdvözlöm önöket – mondta meleg mosollyal. – Proctor vagyok, a gyámfiuk.

Kezet nyújtott. A mozdulaton világosan látszott betanítottsága.

– Hát, csak megjöttél, fiam – mondta a férje, és sugárzó arccal kezét rázott a fiúval. – Örülök, hogy végre talákoztunk.

– Helló, apa – felelte a fiú, majd nyomban Cynthiához fordult, ismét kinyújtva kezét. – Ön bizonyára az anyám. Igazán örvendek, hogy megismerkedhetünk.

Megismerkedhetünk! Nevetés tört rá, kis híján kiszakadt belőle. Nem gúnyos kacaj, inkább az őszinte öröme. Milyen udvarias! Milyen

buzgón lesi a kedvüket, milyen lelkesen igyekszik jó lenni, családdá tenni őket! És még a neve is! Proctor, a latin *procurare* szóból (csak később tudta meg, a férje jártas az ilyesmikben): inas vagy inkább intéző, aki gondot visel másokra. Igazán tökéletes! Ahelyett, hogy kezet fogott volna a fiúval, inkább két tenyere közé fogta kézfejét, és megszorította; érezte melegét, az élet lüktetését. A szemébe nézett. Igen, tényleg volt benne valami más. Valami... lelki mélység. Vajon miféle ember volt előtte? Mivel foglalkozott? Kikkel barátkozott? Sokszor nősült?

Boldog volt?

– Cynthia, ne szorongasd már azt a fiút!

Nevetve engedte el a kezét. *Őn bizonyára az anyám.* Csak egy kisfiú volt, szinte még újszülött – hiába 180 centiméter –, és valóban: ő lesz az anyja.

Így igaz, gondolta most, mialatt lesétált az útig. Az égbolt felpuhult: a csillagok leáztak róla, a látóhatárra ragyogó margót varázsolt a pirkadat. Így zajlott a nap, amelyen szívébe zárta a fiút. És nem csak a fiút, de Malcolmot is. Az erény szobrát, a szabályok és előírások bábját. Mintha egy varázspálca suhant volna át felette, és ez a meglett Pinokkió emberré vált a váratlan szeretettől. Az a lelkes vigyor a képén, ahogy megrázta a fiú kezét; az öröm szikrái a szemében, miközben megmutatta az új szobáját, az összeillő tikfa ágyat és íróasztalt, a hajókat ábrázoló festményeket a falakon és a régi teleszkópot, amely háromlábú állványáról nézett a tenger felé; tüsténkedése a vacsoránál, hogy a fiú otthon érezze magát, türelmes tanítgatása, mire való a kés, a villa, az asztalkendő; majd a nap végén a tompa csattanás, ahogy behúzta a fiú szobája ajtaját, és amint meglátta nejét a folyosó közepén, rögtön az ajka elé kapta ujját: *ssssss*. Hogyne tudna szívébe zárni egy ilyen férfit?

És ott volt a másik nap, sok évvel később. Egyszer, régebben, halott valami közhelyet a szeretetről és elengedésről. Már nem emlékezett rá szó szerint, csak a lényegére: hogy a veszteségből derül ki a szeretet, azon lehet lemérni, mintha az arasa vagy hüvelykje lenne. A fiú elsőéves volt az egyetemen, ebben a diadalmas időszakban tört felszínre különleges tehetsége. Megkérte Cynthiát, hogy ne legyen ott aznap – csak ideges lenne tőle, mondta –, de anyja nem fogadott szót, felült leghátul az úszócsarnok lelátójára, ahol észre sem lehetett

venni. A levegő meleg párában ázott, ködében összemosódtak a hangok. Mélyen alatta mesés kékben fürdött a medence takaros téglalapja. Kósza érdeklődéssel figyelte a különféle versenyszámokat, ám lassanként elszorult a mellkasa, ahogy közeledett a fiú döntője. Százméteres gyorsúszás. Pont úgy festett, akár a többiek – feszes kisdadrágjuk, az úszószemüvegek és az ezüstös sapkák gyakorlatilag felismerhetetlenné tették őket –; de egyedül Proctor volt az övé, éppúgy kirítt a sorból, mint első nap, amikor meglátta a kompon. Ott állt a medence szélén, és bemelegített, a nyakát tekergette. Elnézve a fiút, egyszerre óriásinak érezte magát, mintha önmaga egy darabját, saját kiterjedését látná: egy gyarmatot vagy előretolt állást. A fiú kurtán felszökkent, nagy levegőt vett, majd elengedett egy ideges sóhaj. Cynthia látta rajta, ahogy befelé fordul, mintha csak transzba esne.

Megadták a jelet: az úszók felálltak a rajtköre. Egyszerre hajoltak előre, ujjhegyüket a lábujjaikhoz érintve. A tömeg feszülten várt. Egy végtelen másodpercre megdermedtek, majd kürtszó harsant, végighullámozott a csarnokon, és tíz erőtől duzzadó, fiatal test a levegőbe röppent, majd elnyelte őket a víz.

Cynthia szíve a torkába ugrott.

A fiú a harmadik pályán úszott. Sokáig siklott a víz alatt, majd a felszínre tört. Cynthia talpra pattant, és üvöltött, akár egy eszelős: – Hajrá, hajrá! – Hihetetlenül hosszú csapásai úgy repítették a vízben, mintha a semmiben úszna. Rettentő gyorsan zajlott az egész, pár másodpercig tartott, de végtelennek érződött minden pillanata. A fiú fürge fordulót vett, elrugaszkodott a faltól és másodikként bukkant a felszínre. Két csapással az élre került. Megtörtént a lehetetlen. Cynthia felkiáltott, a szíve szárnyra kelt az adrenalintól. A szeme előtt zajlott a fiú életének legnagyobb perce.

Észbe sem kapott, és a verseny véget ért. Amint Proctor elérte karjával a falat, máris megpördült a vízben, hogy a versenyórára nézzen, ahol nyomban felragyogott a neve a győztes idő mellett. Diadalmasan emelte öklét a levegőbe, arcán elképzeltetlen boldogság fénylett. Cynthia akkor még nem tudta, de fia nemcsak megnyerte a versenyt, hanem két tizedmásodperccel döntötte meg a rekordot. A szomszédos pályán úszó fiú belescapott felemelt tenyerébe.

Elfordult tőle és végigpásztázta a közönséget: Cynthia rögtön rájött: a tiltakozás csupán átverés volt. A fiú tudta, hogy el fog jönni. Mintha csak ajándéknak szánta volna a győzelmét. Már épp készült felállni, hogy lekiáltson neki, amikor egy fiatal lány leviharzott a nézőtérrel a medencéhez. A fiú lekapta az úszószemüvegét és a sapkáját, miközben a lány odarohant, és karjaiba vetette magát. Őlelkezésük olyan felemelő volt, hogy a lány talpa valóban elhagyta a talajt. Ajkuk összeforrnt, és pironkodás nélkül merültek el egy hosszú, mélységes csókban. A tömeg lelkes üdvivalgásban tört ki, füttykoncert támadt a széksorok között.

Lányok eddig is akadtak. Magas és vállas, sokat mosolygó fiú volt, ráadásul figyelmes: mindig komolyan vette beszélgetőpartnerét, és más fiúkkal szemben nem csak azért hallgatott, hogy végre magához ragadhassa a szót. Egyszóval megvolt benne minden, amire buknak a fruskák.

De ez a lány más volt. Elárulta a csókjuk. Vajon miért nem beszélt eddig róla? A válasz nyilvánvaló volt. Azért nem említette, mert fel sem merült benne, hogy meg kellene említenie.

Sietősen, leforrázva hagyta ott az úszócsarnokot. Úgy érezte, száműzték, eltörölték. A fia nem volt már fiú: elfoglalta helyét az élet asztalánál. Amint kilépett az épületből, a délutáni napfény erős sugarai úgy elvakították, mint valami reflektorfény. Retiküljébe nyúlt a napszemüvegéért és az orrára csúsztatta. A lelke mélyén mindig tartotta a távolságot – a vég kezdettől elrendeltetett, ahogyan az utolsó hangok beépülnek egy szimfónia kezdőtételébe –, de így is váratlanul érte a csapás. Micsoda hazugot csinált belőle a szeretet! A felismerés könnyeket csalt a szemébe, lesietett a lépcsőn, átvágott a parkolón, majd magányosan vágott neki a délutáni forgatagnak.

Mindez már a múlté; minden elveszett.

A móló végén várja az apró vitorlás. Beleül, a villákba illeszti az evezőket és elindul. A Nap épp felkelt, rózsás indákat lökve az égbe a nyugodt tenger fölött. Teljes a szélcsend. Megenged magának egy néma pillanatot, csak sodródik az árral, aztán megmarkolja az evezőt és nekivág a víznek.

A móló, a part, a dűnék, a ház, ahol húsz évig élt – egyre kisebb minden. A formák elveszítik körvonalait, majd eltűnnek a szeme

elől. Egy ponton túl az óceán megváltozik, sötétté és szilajjá válik. A Nap egyre jobban melengeti tarkóját. A hullámok taszigálják a csónakot, ahogy völgyről völgyre siklik.

Egy szemtanúra vár.

Meghallja, mielőtt észre venné: a halk, reszelős szélzúgás olyan, mintha egy elnyújtott „v”-t préselnének ki összeszorított szájjal. A drón leereszkedik a víztükörré szitakötő szárnyain, lassít, majd elfoglalja helyét a feje fölött. Élethű rovarformája nem leplezi el mechanikus mivoltát, egyszerre tűnik természeti lénynek és ipari gyártmánynak. A nő felemeli arcát, egyenesen ránéz. A drón fényes krómpotrohán üvegburok fénylik, benne egy kamerával.

Ki figyelheti? Egy férfit képzel maga elé, aki az Állambiztonsági Minisztérium alagsorában ül egy monitorfal előtt. Egész éjjel fent volt, a szeme fáradt és száraz, állát borosta borítja, a szájíze megsavanyodott. Csizmás lába a pulton, keresztretjvényt fejt egy kalendárium-ban. Váratlanul felpillant. Mi az már megint? Valami nő, egyedül egy csónakban. Furcsa, hogy ilyen korán kivezett, és tényleg... hálóing van rajta? Megnyom néhány gombot. Egy másik képernyőn, amelyen a partvidék körvonala látszik, feltűnik a drón helyét jelző vörös pont. A hálóinges nő öt kilométerre jár a parttól.

Újabb gombokat nyom meg. Adatokat hív le a számítógép arcfelismerő rendszeréből: név, férje neve, cím és életkor; hetvenegy év. (*Nem is rossz, gondolja, egy hetvenéveshez képest.*) Majd kiderül, hogy a Felügyeleti Bizottság Jogi Főosztályán dolgozott; a Harbour Teniszkлуб, az Uniók Liga, az Operakör oszlopos tagja; az elmúlt két évben hat parkolócédulát kapott, és mindet kifizette. A férfi megtudja, milyen jótékonysági szervezeteknek adakozik, milyen sajtótermékeket fogyaszt, mennyi van a bankszámláján, milyen méretű ruhát (S) és cipőt (39) hord, melyik a kedvenc étterme (az Il Forno a Jólét-téren, a hitelkártyaadatai szerint hetente háromszor megfordul náluk). Egyszóval sok mindent kiderít róla, mégsem talál rá választ, mit keres egy csónakban öt kilométerre a parttól reggel 6:42-kor (megnézte az időt) egy júliusi kedden. Egy szál hálóingben. Egyedül.

És mi a fenét művel éppen?

A férfi megdörzsöli a szemét és közelebb hajol a képernyőhöz. A nő elővesz egy kis szütyőt az ülődeszka alól. Ujjai hegyével kibozza a

zsinórját, majd elővesz három tárgyat, és a deszkára teszi maga mellé. Egy faék, vagy inkább pecek, nagyjából 30 centis. Egy drótvágó. És egy kés, ócska bőrtokban.

A monitor előtt ülő férfi felveszi a telefont.

Ha nem a képzeletbeli tanú szemével látná magát, Cynthia talán képtelen lenne a következő lépésre. Mialatt a férfi növekvő aggodalommal figyel, feletteseire várva a vonalban, beleteszi a pecket a szájába és felgyűri a hálóinge ujját, hogy láthatóvá váljon szondaportja, egy kicsiny téglalap a karjában, félúton csuklója és könyöke között. Kezébe veszi a kést. Pengéje tizenöt centis, enyhén hajlott hegygel, ilyenrel belezik és pucolják a halakat. Három mély lélegzetet vesz, erősen megszorítja a kést. Hegyét a port szélénél bemélyedő húshoz illeszti, megvárja, amíg a csónak egyenesbe kerül, majd a karjába dőf.

A kín döbbenetes, akárcsak a vérsugár bősége. A férfi képernyőjének nincs hangja, különben fojtott sikolyok sorozatát hallaná, ahogy a késpenge körbevágja a készülék szélét. A férfi hálás lehet a csendért, Cynthia futó sajnálatot érez szegény ismeretlenért, aki a véletlen szeszélyéből kénytelen elviselni a rémes látványt. Mire végez, a hálóinge, az ülődeszka, a csónak padlója vérben úszik. Szédül a fájdalomtól; úgy érzi, letört egy darab az egyik fogából. Egy utolsó döféssel betolja a pengét a kicsiny szonda alá. Egy reccsenés, egy lucskos, tompa cuppanás, és a készülék végre kiszabadul a húsból.

Vedd fel, az isten verje meg, zihál a férfi a telefonba. Vedd fel, vedd fel, vedd már fel!

Két nyisszantás a drótvágóval, majd belejti a szondát a vízbe. Kiveszi a pecket a szájából és utánadobja a tengerbe. Csillagokat lát, kapkodja a levegőt. Egy pillanatig erőt gyűjt, majd a csónak orrában lógó horgony után nyúl.

Bokájára tekeri a horgonykötelet.

Ebben a pillanatban a férfi felettese végre felveszi a telefont. *Igen*, mondja kurtán. *Mi a fenét akar? Miért hív hajnalok hajnalán?*

De a férfi a képernyőnél nem felel. Képtelen felelni. Egy szót sem tud kinyögni.

Cynthia feláll. Vérisszamos hálóinge a testére tapad. A csónak megbillen alatta, kis híján kiesik belőle. Végtagjai külön életet élnek, a feje

mintha kiürülne, képtelenül könnyű. De elég ereje van hozzá, hogy felemelje a horgonyt és a melléhez szorítsa.

Az ég felé fordítja arcát. A drón ott lebeg fölötte a kék, reggeli égbolton.

Vajon mire gondol? A férfi a képernyő előtt nem tudhatja, sejtelme sem lehet róla. A fiúra gondol, a férjére gondol – valószínűtlen közös életükre, amely oly rövid volt. *Isten veletek, gondolja, isten veletek kedveseim. Nem kellett volna szeretnem titeket, mégis szerettelek.* Magához ölelve a horgonyt – gyengéden, akár egy anya a gyermekét – behunyja szemét, hátradől, és testét elnyeli a víz.

I.

AZ UTOLSÓ GYÖNYÖRŰ NAP

Mindig ugyanaz az álom.

A tengerben úszom. Mélyen a felszín alatt, visszatartott lélegzettel hasítok a cseppfolyós, kékeszöld világban. Tisztán érzem a végtagjaimban lakozó erőt, csapásaim erőtől duzzadnak; a felszínen, magasan fölöttem napfény csillog.

Felfelé tartok, követve a légbuborékokat. A Nap lemenőben van, színes csíkokkal szegélyezi a lilában úszó égboltot. Valami ismeretlen késztetésre – tetteim nem szándékosak, nem akaratlanok, egyszerűen csak *teszem* őket – egyre távolodom a parttól. Lomhán rám borul az éj; egyszerre úgy érzem, szörnyű hibát követek el. Az egész egy hatalmas tévedés. A part felé fordulok, de sehol egy árva fény, a szárazföld köd-dé vált. Pánik tör rám, vadul forogni kezdek a vízben, irányérzékeimet veszítve. Magamra maradtam a végtelen óceánban.

– Nincs mitől félned, Proctor.

Egy nő úszik mellettem, egyenletes melltempókkal, fejét magasan kitarja a vízből, akár egy fóka. Nem tudom kivenni az arcát, nem ismerem fel a hangját. Mégis van valami a jelenlétében, ami mélységes nyugalommal tölt el. Mintha csak rá vártam volna – és végre itt van.

– Már nem tart sokáig – mondja kedvesen. – Mutatom az utat.

– Hová megyünk?

Nem felel. Elsiklik mellettem, én pedig követem. Nincs szél, nincs áramlás. A tenger tükre rezzenéstelen, akár egy szikla; nem hallatszik más, mint a víz gyengéd csobogása tenyerünk öblében.

Az égre mutat. – Látod?

Feltűnik egy fényes csillag. Nem olyan, mint a többi – ragyogóbb, távolibb, kékes árnyalatú.

– Emlékszel a csillagra, Proctor?

Emlékszem rá? Gondolataim csaponganak, szerteszállnak, akár törek a szélben. Ide-oda pattognak. Az óceán személytelen, tintakék pusztasága. A csillag fénye az éjbe hasít, akár egy világítótornyé. Minden ismerős és ismeretlen; minden meghitt és minden idegen.

– Fázol – mondja a nő.

Fázom. Karjaim remegnek, fogaim vacognak. Mellém húzódik.

– Fogd meg a kezem!

Úgy tűnik, már meg is fogtam. A bőre meleg, mintha szétfeszítené az élet. Heves érzés, erőteljes, akár a dagály. Lágy hullámokban árad át a testemen. Mintha otthon lennék, végre hazaértem volna.

– Készen állsz?

Felém fordul. Egy pillanatra előtűnik az arca, de csupán egy röpké kép, nem tudom megragadni, és máris megcsókol, ajkát ajkamra nyomja. Érzések vihara zúdul rám. Mintha a testem és elmém végtelen erőkhöz csatlakozna. Arra gondolok: *ilyen érzés a szerelem. Hogy is felejthettem el, milyen szeretni?* A nő átölel, mellkasomhoz szegezve mindkét kezem. Ezzel egy időben döbbenek rá, hogy a víz megváltozik körülöttünk. Egyre hígabbnak tűnik.

– Ideje felébredni, Proctor.

Hevesen tempózok, hogy felszínen tartsam magam. De hasztalan. Mintha a levegőt rugdálnám. Csapdába szorulok, alig tudok mozogni; a tenger szertefoszlik, szétnyílik, akár egy óriás pofa. Iszonyat szorítja el a torkom, kiáltani sem tudok...

A nő hangja fülemben suttozja: – Nézz le!

Lenézek, és rögtön lebukok. *Mindketten* lebukunk a határtalan, éjsötét szakadékba, és utoljára még arra gondolok:

A tenger tele van csillagokkal.

A nevem Proctor Bennett. Nagyjából ennyiből áll, amit az életemnek hívok.

Egy Prospera nevű szigetcsoport állampolgára vagyok. Prospera csodás elszigeteltségben, a világtól rejtve virágzik az Indiai-óceán déli részén. Éghajlata éppoly áldásos, mint bármily más adottsága: melegítő napsütés, hűsítő óceáni szelek, és gyakori, lágy esők. Az egyes számú sziget, amelyet csak Prosperának hívunk, nagyjából kör alakú, területe 1250 négyzetkilométer. Itt él az állam valamennyi honpolgára. Kristálytiszta, fehér homokos partjai, gazdag élővilágú, pompás őserdői, dús termőföldű völgyei láttán bárki mesebeli paradicsomnak vélheti. A kettes számú sziget – amely az Annex nevet viseli – ad otthont az Ellátó Személyzetnek, a szerényebb biológiai és társadalmi adottságokkal rendelkező férfiak és nők seregének, akik tapasztalataim szerint elégedettek a helyzetükkel. Nagyjából feleakkora, mint Prospera, széles töltéshíd köti össze vele, amelyen naponta ezernyi segítőkész polgár közlekedik, hogy ellássa változatos feladatait.

Az utolsó, harmadik sziget főként abban különbözik a többitől, hogy nem igazán ismerjük, csupán a rendeltetését tudjuk. Gyámkert-szigetnek hívjuk, vagy egyszerűbben csak Gyámkertnek. Veszedelmes zátonyok és égbe nyúló szirtek védik, olyan, akár egy úszó erőd. Egyetlen úton közelíthető meg, egy tisztáson át a sziget keleti nyúlványán, a révnél – a tengeri útnál, amelyen minden prosperai kétszer tesz meg ciklusonként, egyszer az elején és egyszer a végén. Nem tudom, kik élnek a Gyámkert szigetén, de kétségkívül lakott. Egyesek szerint maga a Tervező lakja, hogy felügyelje a regeneráció menetét, amely életmódunk alapját jelenti.

Ezen a pompás földön, amely mentes minden ínségtől és nyugtalanságtól, a prosperai emberek a legmagasztosabb céloknak szentelhetik életüket. A kreatív önkifejezésnek és személyes önfejlesztésnek – ezek civilizációnk alapkövei. Társadalmunk zenészekből és festőkből, költőkből és tudósokból, a művészek minden fajtájából áll. Ruháink, ételünk, társasági összejöveteleink, a terek, ahol dolgozunk, pihenünk és kikapcsolódunk – napi életünk valamennyi eleme kurátorok tüzetes figyelmének tárgya. Mondhatnánk, maga Prospera is egy művészi alkotás, egyfajta kanavász, amelyre minden egyes polgár festhet néhány saját ecsetvonást.

Mi a történelmünk? Honnan származunk? Nem sok választ adhatok ezekre a kérdésekre; már az éveket sem igazán tartjuk számon. Egyetlen szóban összefoglalható, mit tudunk a nagyvilág jelenlegi állapotáról: semmit. A Fátyol védelme – amelynek elektromágneses kordonja elrejti hazánkat a világtól és a világot tőlünk – megkímél minket ettől a komor históriától. Persze nem nehéz elképzelni. Háborúk, járványok, környezeti katasztrófák; hatalmas népvándorlások és a fanatizmus minden formája; egy barbarizmusba süllyedt világ, ahol a szembenálló istenekre felesküdt népek egymás ellen fordultak. Ezek a borzalmak késztették a Tervezőt arra, hogy felépítse ezt az eldugott menedéket. Tulajdonképpen erre szolgál Prospera: megóvja az emberiség legjavát az emberiség legaljától.

Természetesen szigorúan tilos elhagyni Prosperát. Ha létezésünk kitudódna, komoly veszélybe kerülne minden. De hát ki akarna hátat fordítani egy ilyen édennek? Időnként híre kel, hogy valaki – mindig az Ellátó Személyzet köréből – balga módon megpróbált átjutni a Fátylon. Mivel egyikük sem tért vissza és titkunk továbbra is háborítatlan, magától értetődőnek tűnik, hogy ezek a bajkeverők kudarcot vallottak. Talán elnyelte őket az óceán. Talán nem találtak senkit a külvilágban, mert az emberi civilizáció végleg felemészttette önmagát.

Ami engem illet, jelenlegi ciklusomban negyvenkét éves vagyok. (A prosperaiak tizenhat évesen indítják idejüket, nagyjából ebben az életkorban szállnak le az újrakezdők a kompról.) Jelenlegi társadalmi megállapodásom – az első – egy tizenöt éves, megújítható heteroszexuális házassági szerződés. Nyolc közösen eltöltött év után bátran állíthatom, hogy alapvetően boldogok vagyunk Elise-zel. Szerelmünk már nem lobog hajdani hevével, amikor szinte ki sem bújtunk egymásból. De az ilyesmi idővel csillapodik, átadja helyét egy könnyedebb, kényelmesebb kapcsolatnak, és mi most itt tartunk. Otthonunk, amelyet Elise gyámjai vettek – szerényebb bérezésű közalkalmazottként sosem engedhettem volna meg egy ilyen fészket – az egyik sziklaszirt tetején, Prospera déli partján áll. Sosem láttam Elise-t olyan lelkesnek, annyira elemében, mint az építkezés két éve alatt. Minden egyes napon órákon át sürgölődött az építészek, művészek és mesteremberek között, gondosan ügyelve rá, hogy a legapróbb részleten is ott hagyja a keze nyomát.

Mi tagadás, az én lelkesedésem langyosabb volt; nincs olyan jó szemem ezekhez a dolgokhoz, mint a nejemnek, és jobban örültem volna, ha a városhoz közelebbi negyedben lakunk. Ráadásul zavart, hogy Elise gyámjai – főleg az anyja – ilyen nyomást gyakorolnak a mézeséveinkre. De a ház örömet okozott neki, így hát én is boldog voltam; azóta is a falai közt zajlik az életünk, fülünkben a szélfúttá pálmalevelek sóhajával, talpunk alatt a partot marcangoló, fehér tajtékos hullámok morajával.

A Társadalmi Szerződések Osztályának Végrehajtó Részlegét vezetem a Hatos Körzetben, a munkám sokak szerint felkavaró, sőt hátborzongató. De én büszkén viselem a Révész nevet. Időnként meg kell olajozni a lélek fogaskerekeit, és erre szolgálok én – amikor például egy idős polgár mentális zavaroktól szenved, amelyek oly gyakran kísérik a ciklus utolsó éveit, és képtelen megtenni a következő lépést. Ezek a helyzetek kényessé fajulhatnak. De a legtöbb ember, még ha idegenkedik is a változás gondolatától, rábírható arra, hogy meglássa benne az értelmet. Útra kelni egy vadonatúj létezésbe; letenni egy élet felgyülemlett terhét és tisztára törölni az emlékezet tábláját; makkegészségesen születni újjá pozsgás arcú, csillogó szemű kamaszként – ugyan ki tudna ellenállni ennek a kísértésnek?

És mégis.

Megesik, hogy az emberek fejében kételyek merülnek fel az életről. Eszükbe jut az Ellátó Személyzet. Mennyire mást jelent számukra az élet. A régimódi születés, ahogy egy cuppogó, nedves, makulátlanul ártatlan mazsolaként zuhannak bele a létezésbe. Egy, csakis egy életet élve, amit szűkre szab a fürge idő. Kizárólag egyetlen embernek szentelni ezt a becses periódust. Minden napjukat a tisztas munká eredményeivel mérni (a frissen nyírt pázsit üdeségén, a kisuvickolt konyha sebészi makulátlanságán, a vetett, aratott és újra vetett termőföldön). Gyermeket szülni és nézni, ahogy lábra áll, járni kezd és belecsepereedik az életükbe.

Hinni Istenben, aki nem létezik.

Elvont értelemben a mi életünk száraznak tűnhet az övékhez képest. Akaratlanul is érzek némi irigységet irántuk. De aztán belegondolok, mennyi nehézséggel és bánattal járnak az ilyen végleges kötődések. A szeretet kudarcot vallhat. A gyerekek előbb kerülhetnek

sírba, mint a szüleik. A testet maga alá temeti a biológiai megalázta-
tások áradata, a kínok karneválja. Az Ellátó Személyzet számára nincs
újjászületés, nincs menekülés az élet csapásai és fájdalmai elől. Így
aztán az irigység elillan.

Mi marad utána? Tökéletes napok végtelen sora, és egy álom,
amelyben a szerelem karjába zárva merülök el a csillagokban.

Egy bizonyos szerdán történt, nem olyan régen. Egy júniusi szerda
volt, nem mintha fontos lenne a dátum, egyszerűen ekkor történt.
Gyűrött, verejtéktől csatakos lepedő; az éjszaka képzeletbeli borzal-
mai (tenger, csillagok) szétfoszlóban; a reggel tengerszülte fénye arany
gázként tölti meg a szobát; én, Proctor Bennett – prosperai, férj, Ré-
vész – kinyitom a szemem, és rögtön tudom, hogy üres a ház. Felkelek,
nyújtózkodom, köntöst és papucsot húzok; a konyhában Elise hagyott
nekem egy kanna kávét. Friss óceáni levegő tódul be a nyitott teraszaj-
tón, átöblítve a házat. Töltök egy csésze kávét és kilépek a verandára.

Egy ideig csak állok a korlátnál, nézem a tengert. Régi szokásom
így kezdeni a napot, hogy kitisztuljon az elmém. Néha az álmom
azonnal eltűnik, akár egy kipukkant szappanbuborék. Az ilyen reg-
geleken abban sem vagyok biztos, frissen álmodtam vagy egy régi ál-
mom jött elő. És akadnak reggelek, amikor az álom úgy megtapad az
agyamban, mintha egy második réteget húznék a valóságra. Ilyenkor
tudom, hogy képei könnyörtelenül átszínezik érzéseim a nap derekáig.

Ez is egy ilyen reggel.

Mindig is álmodozó voltam – úgy is mondhatnánk, hogy egy ember
álmokkal. Általában a mi világunk polgárai – beleértve a kiségitőket –
sosem álmodnak. A közvélekedés szerint ez az ipari szennyezés mellék-
hatása, amely egykoron elborította a bolygót, bár ez még az üdösebbek
közül való. Elvégre ébrenlétünk olyan lenyűgöző, hogy mi szükségünk
lenne efféle gyötrelmes agyszüleményekre? Így a prosperaiak nem ál-
modnak, bár ez nem teljesen igaz. A legvénebbek kivételt jelentenek.
Munkám során gyakran tapasztalom rajtuk a következményeit. A nyug-
talan éjszakákat és különös látomásokat; az elme fokozódó zavarát; a
téboly végső rohamát, amelyet nézni is gyötrelmem. A szakmám része,
hogy ne hagyjuk eddig fajulni a helyzetet, de attól még megesisik néha.